

”*Jämte vädret och sjukdomar är skatter ett
givet samtalsämne.*

OKÄND

11 Medborgarnas attityder

11.1 Inledning

Beskattningen ska finansiera den offentliga verksamheten och transfereringarna (inkomstöverföringarna) till hushåll och företag. Men inom ramen för skattesystemet har man många andra mål t.ex. att skattesystemet ska uppfylla fördelningspolitiska och miljöpolitiska målsättningar. Men skatteregler måste också utformas så att de är rättvisa i den meningen att de förhindrar skatteundandragande i olika former.

11.1.1 Omfattande lagstiftning

På grund av de många sinsemellan inte alltid förenliga uppgifter som skattesystemet ska fylla, har lagstiftningen om skatterna blivit omfattande, krånglig och svåröverskådlig. Det kan i sin tur göra det svårt för medborgarna att uppfylla sina skyldigheter mot det allmänna.

För skattemyndigheterna är det angeläget att skattskyldiga så enkelt som möjligt kan göra rätt för sig. De får då smidigare kontakter med medborgarna och större möjligheter till nödvändiga kontroller.

För individen begränsar beskattningen det egna konsumtionsutrymmer. Å andra sidan kommer man i åtnjutande av offentliga tjänster och bidrag.

Redan inledningsvis kan vi således konstatera att målbilden för beskattningen är komplex. Den komplexa målbilden är inte lätt för individen att överblicka. Därav följer att det är svårt att mäta individernas attityder till skatter, regler och myndigheter. Det är därför viktigt att vara försiktig med att dra långtgående slutsatser från enstaka uppgifter om individernas attityder.

11.1.2 Riksskatteverket undersöker attityder

Riksskatteverket, RSV, har sedan mitten på 1980-talet gjort undersökningar om allmänhetens inställning till skattesystemet, skatte- och kronofogdemyndigheterna och den service myndigheterna lämnar. Undersökning-

arna har under senare år också tagit upp frågor rörande skattefusk och hur kontrollen uppfattas. Under år 1997 genomförde RSV för första gången en motsvarande attitydundersökning riktad till företag.

Syftet med undersökningarna är bl.a.

- att ge underlag för en bedömning av hur inställningen till skattesystemet och skattemyndigheterna utvecklas
- att ge underlag för en bedömning av hur allmänheten ser på skattemyndigheternas service samt olika former av fusk och kontrollens effekter
- att ge underlag för jämförelser mellan myndigheterna och anvisning om vad i deras arbete som kan behöva förbättras.

I det här kapitlet redovisas – om källan inte anges – ett begränsat urval av resultat från de undersökningar som riktat sig till allmänheten och som dokumenterats i RSV-rapporter¹. Urvalet i de två undersökningar som genomfördes 1998 omfattade 3 000 respektive 16 900 personer med en svarsprocent på 68 respektive 69 procent.

I den politiska debatten förs en diskussion om företagandets villkor. Därför uppmärksammas i tabellerna egenföretagarnas inställning.

11.2 Åsikter om skattesystemet

RSV har i en rad undersökningar haft med några frågor med exakt samma lydelse. Dessa frågor har sitt särskilda intresse genom att man över tiden kan följa attitydförändringar.

En första fråga gäller intresset i allmänhet för skattefrågor.

1) RSV Rapport 1997:5, RSV Rapport 1999:1 och RSV Rapport 1999:2, se vidare källförteckningen.

11.1 Tabell.

Är du intresserad av skattefrågor i största allmänhet? Procent.

Are you interested in tax issues in general? Percent.

År Year	1986	1989	1992	1995	1996	1998
Mycket intresserad (3) (<i>Very interested</i>)	13	13	11	9	10	10
Ganska intresserad (2) (<i>Quite interested</i>)	30	32	33	25	28	29
Lite intresserad (1) (<i>A little interested</i>)	32	28	38	37	37	39
Nej, inte intresserad (0) (<i>No, not interested</i>)	23	24	17	26	20	19
Vet ej/ ej svar (<i>Don't know/no answer</i>)	3	3	2	3	4	3
Medelvärde (Mean value)	1,4	1,4	1,4	1,2	1,3	1,3
Medelv. egenföretagare (<i>Mean value self-employed</i>)	–	1,6	1,6	1,4	1,6	1,6

Intresset för skattefrågor är inte särskilt stort. De flesta är bara lite eller inte alls intresserade av skattefrågor. Egenföretagarna har ett större intresse för skattefrågor än folk i allmänhet.

Om man beräknar ett medelvärde på "intressefrågan" ser man att det i samtliga undersökningar från 1986 och framåt ligger något under 1,5. Om medelvärdet är över 1,5, som i det här fallet med en skala från 0 till 3, kan det sägas ligga på den positiva sidan.

11.2.1 Mer negativ inställning till skattesystemet

Vad tycker man då om skattesystemet? Notera att i efterföljande tabeller har de svarande fått ta ställning till frågor eller positivt formulerade påståenden med fem svarsalternativ. I dessa fall krävs ett medelvärde över 3,0 för att det ska kunna sägas ligga på den positiva sidan.

11.2 Tabell.

Vad tycker Du i stort om skattesystemet, dvs. skatternas storlek och reglernas utformning? Procent.

What is your opinion in general of the tax system, i.e. the size of taxes and the tax rules? Percent.

År Year	1986	1989	1992	1995	1996	1998
Mycket/ganska bra (5+4) (<i>Very/quite good</i>)	13	9	25	20	16	16
Varken bra eller illa (3) (<i>Neither good nor bad</i>)	24	16	29	27	26	25
Ganska/mycket illa (2+1) (<i>Quite/very bad</i>)	52	65	36	41	48	51
Vet ej / ej svar (<i>Don't know/no answer</i>)	11	8	9	12	10	8
Medelvärde (Mean value)	2,3	2,1	2,8	2,6	2,5	2,4
Medelv. egenföretagare (<i>Mean value self-employed</i>)	–	1,9	2,6	2,5	2,4	2,0

När det gäller inställningen till skattesystemet kan tämligen stora förändringar iakttas. Före skattereformen 1990/91 var det en majoritet – nästan två tredjedelar av svenska folket som tyckte mycket eller ganska illa om skattesystemet. Efter skattereformen sjönk denna andel till nästan en tredjedel. Vid varje undersökning efter 1992 har uppfattningen om skattesystemet försämrats och nu är det åter en majoritet av svenska folket som tycker ganska eller mycket illa om skattesystemet. Frågan ovan berör både skattenivån och regelverket. I nedanstående tabell finns redovisat vad man anser om skattenivån och om skattesystemet är rättvist.

11.3 Tabell.

Är skatterna rimliga och rättvisa? Procent.

Are the taxes reasonable and fair? Percent.

Påståenden Statements	Vi har en rimlig nivå på skatterna i Sverige In Sweden, we have a reasonable tax level		I Sverige har vi ett rättvist skattesystem In Sweden, we have a fair tax system	
	1996	1998	1996	1998
Instämmer (5+4) (Agree)	12	12	7	9
Varken/eller (3) (Neither/nor)	25	23	18	19
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	56	60	68	65
Vet ej / ej svar (Don't know/no answer)	8	5	7	6
Medelvärde (Mean value)	2,2	2,2	1,9	2,1
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	2,0	1,8	1,9	1,8

En majoritet, 60 procent, av de svarande instämmer inte i att nivån på skatterna i Sverige är rimlig. En ännu större andel, 65 procent, anser att skattesystemet inte är rättvist. Egenföretagare är en grupp som är mer missnöjda än andra. Utöver vad som framgår av 11.3 Tabell kan nämnas att gruppen höginkomsttagare (de som tjänar mer än 30 000 kronor i månaden) också är mer missnöjda med nivån på skatterna än alla svarande.

11.3 Behandling och beslut

Skatterna är höga i Sverige och det är därför viktigt för den enskilda medborgaren att lika fall behandlas lika och att den enskilde kan ta till vara sin rätt.

11.4 Tabell.

Rätt beslut på rätt sätt? Procent.

Right decisions in the right way? Percent.

Påståenden (1998): Statements:	Skattemyndigheten fattar korrekta beslut The descions of the Tax Authority are correct	Skattemyndigheten ger alla en likvärdig och rättvis behandling The Tax Authority treats everybody equivalently and fairly
Instämmer (5+4) (Agree)	21	23
Varken/eller (3) (Neither/nor)	33	29
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	18	19
Vet ej / ej svar (don't know/no answer)	28	29
Medelvärde (Mean value)	3,1	3,1
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	2,9	2,9

11.3.1 Medelbetyg för en likvärdig och rättssäker behandling

Vad gäller likvärdig och rättvis behandling och korrekta beslut ligger värdena kring 3. De som instämmer i de två påståendena är bara några få procent fler än de som inte instämmer. Av 11.4 Tabell framgår dock att de svarande är osäkra på sina svar för det är en stor andel som inte svarat på frågan. Men om man studerar de som varit i kontakt med myndigheten, bland vilka andelen osäkra är betydligt lägre, är medelvärdena ändå de samma.

Det är inte klarlagt vad de låga värdena på ovanstående frågor beror på. Kan exempelvis kunskapen om att man personligen känner folk som skattefuskare och att man anser att skattemyndigheten är dålig på att bekämpa skattefusket spela in?

11.4 Viljan att betala sin skatt

11.4.1 De flesta vill betala sin skatt

Man brukar säga att bördor bäras med jämnmod om de delas lika av alla. Det talesättet verkar stämma bra in på skatterna. Som framgår av tabellen nedan förklarar sig hela 78 procent av de svarande beredda att betala sin skatt så länge alla eller nästan alla gör det.

11.5 Tabell.

Viljan att betala sin skatt. Procent.

The intention to pay one's tax. Percent.

Jag är beredd att betala min skatt så länge alla eller nästan alla gör det (I am prepared to pay my taxes as long as everybody or almost everybody do so)	1996	1998
Instämmer (5+4) (Agree)	72	78
Varken/eller (3) (Neither/nor)	14	11
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	8	7
Vet ej / ej svar (don' t know/no answer)	6	4
Medelvärde (Mean value)	4,2	4,3
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	4,1	4,2

Som framgår av 11.5 Tabell ovan är det fler som instämmer och färre som inte instämmer jämfört med föregående undersökning. Det kan bero på att mångas privatekonomi förbättrats i takt med ökad betalningsförmåga bl.a. till följd av lägre räntor.

Viljan att skattefuska är naturligtvis motpolen till viljan betala sin skatt.

11.4.2 Skattefusk ett allvarligt samhällsproblem

En av fem instämmer i att de skulle undanhålla inkomst från beskattning om de själva hade möjlighet till det. Andelen som instämmer är högre bland män och i den lägsta åldersgruppen. Det är ingen skillnad bland de svarande om man ser till inkomstnivån.

11.6 Tabell.

Viljan att skattefuska. Procent.

The wish to evade taxes. Percent.

Om jag själv hade möjlighet skulle jag undanhålla inkomst från beskattning If I had the possibility, I would my self withhold income from taxation	Alla svarande (1998) All respondents	Män Men	Kvinnor Women	Ålder 18-24 Age 18-24
Instämmer (5+4) (Agree)	20	27+	14-	28+
Varken/eller (3) (Neither/nor)	11	13	9	18+
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	53	47-	58+	40-
Vet ej / ej svar (Don' t know/no answer)	16	13	19	13
Medelvärde (Mean value)	2,3	2,5	2,0	2,7

Anm: Plus och minustecken anger att värdena signifikant avviker från gruppen alla svarande.

11.7 Tabell. Åsikter om skattefusket. Procent.

Opinions about tax evasion. Percent.

Påstående	För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har en möjlighet till det	Jag känner personligen någon/några som skattefuskar	Totalt sett är omfattningen av fusk ett allvarligt samhällsproblem
Statements	From my point of view, it is OK that people evade taxes if they have a possibility to do that	I personally know someone who evade taxes	In general, the extent of tax evasion is a serious problem for the society
Instämmer (5+4) (Agree)	7	27	65
Varken/eller (3) (Neither/nor)	9	7	15
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	78	43	10
Vet ej / ej svar (Don' t know/no answer)	6	24	10
Medelvärde (Mean value)	1,6	2,6	4,1
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	1,7	2,9	4,1

Tvärtom vad många tycks tro är det inte OK att folk skattefuskar om de kan – det är nämligen bara sju procent som svarar att de tycker så. Det är så många som 27 procent som uppger att de personligen känner någon som skattefuskar. Mot bakgrund härav är det kanske inte så underligt att hela 65 procent instämmer i påståendet att omfattningen av fusk är ett allvarligt samhällsproblem.

En anledning till att medborgarna uppfattar fusket som ett allvarligt samhällsproblem kan också vara att man inser att det är svårt för myndigheterna att komma till rätta med fusket och fuskarna.

11.8 Tabell. Hur bekämpas fusket? Procent.

How well is tax evasion defeated? Percent.

Skattemyndigheten är bra på att bekämpa skattefusket	1996	1998
The Tax Authority is successful in defeating tax evasion		
Instämmer (5+4) (Agree)	9	10
Varken/eller (3) (Neither/nor)	13	21
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	43	41
Vet ej / ej svar (Don' t know/no answer)	35	29
Medelvärde (Mean value)	2,1	2,3
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	2,3	2,6

Som framgår av 11.8 Tabell ovan har man rent allmänt en låg tilltro till skattemyndigheternas förmåga att bekämpa skattefusket. Andelen som inte instämmer är mer än fyra gånger så stor som den andel som instämmer i påståendet att skattemyndigheterna är bra på att bekämpa skattefusket.

Notabelt är att egenföretagarnas medelvärde är högre än medelvärdet för alla svarande. Det kan bero på att skattemyndigheterna försöker prioritera företagen i skattekontrollen och vid genomförandet av denna kontroll använder sig av kontroll på fältet.

11.5 Bra betyg för broschyrer och blanketter

Lättfattliga och instruktiva broschyrer och blanketter är av stor betydelse för att skattebetalarna ska göra rätt från början och inte förorsaka skatteförvaltningen onödigt arbete med att rätta oavsiktliga fel. Men de behövs också för att de skattskyldiga ska kunna tillvarata sin rätt.

Så sent som i början av 1970-talet fick medborgarna i stor utsträckning sin information från bankernas omfattande deklaraionsupplysningar och dagstidningarnas deklaraionsbilagor. Numera har skatteförvaltningen i stor sträckning ”konkurrerat ut” dessa informationskällor. En bidragande orsak är emellertid också att det idag är lättare att deklarerat, jfr avsnitt 11.6.

11.9 Tabell. Sammanfattande omdöme om broschyrer och blanketter. Procent.

Summarizing opinion on brochures and tax forms. Percent.

På det hela taget är skatteförvaltningens broschyrer och blanketter bra	1998
In general, the Tax Authority's brochures and tax forms are good	
Instämmer (5+4) (Agree)	50
Varken/eller (3) (Neither/nor)	27
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	13
Vet ej / ej svar (Don' t know/no answer)	11
Medelvärde (Mean value)	3,6
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	3,4

År 1998 instämde en majoritet i påståendet ”På det hela taget är Skatteförvaltningens broschyrer och blanketter bra”. Bland egenföretagarna var det dock hela 21 procent som inte instämde i påståendet.

För att broschyrer och blanketter ska fungera i dialogen med skattebetalarna måste de komma ut i tid, vara lätta att få tag på, innehålla den information skattebetalarna behöver och sist, men inte minst, vara begripliga.

11.10 Tabell.

Hur fungerar broschyrer och blanketter? Procent.

How do the brochures and forms work? Percent.

Påståenden (1998)	Skatteförvaltningen skickar ut broschyrer och blanketter i god tid	Jag har lätt att få tag i de broschyrer och blanketter jag behöver	Skatteförvaltningens broschyrer och blanketter innehåller den information jag behöver	Skatteförvaltningens broschyrer och blanketter är begripliga
Statements	The Tax Authority sends out it's brochures and tax forms in good time	I can easily get the brochures and tax forms I need	The Tax Authority's brochures and tax forms contain the information I need	The Tax Authority's brochures and tax forms are comprehensible
Instämmer (5+4) (Agree)	68	67	61	45
Varken/eller (3) (Neither/nor)	14	13	17	26
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	9	9	9	18
Vet ej /ej svar (Don't know/no answer)	9	11	13	10
Medelvärde (Mean value)	4,1	4,1	4,0	3,5
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	4,1	4,1	3,9	3,1

Skatteförvaltningens broschyrer och blanketter får bra betyg. Av svaren att döma är det bara en liten del av medborgarna som är missnöjda. Medelvärdena ligger genomgående högt – i vart fall på de tre första delfrågorna.

Lägst värde uppvisar ”begripligheten”. Det är också den fråga där det är störst skillnad i medelvärdet mellan egenföretagarna och alla svarande. När det gäller begripligheten är det hela 29 procent av egenföretagarna som inte instämmer i påståendet.

11.6 Det är lätt att deklarerar!

Av 11.11 Tabell framgår att bara 13 procent instämmer i påståendet att Sverige har ett enkelt skattesystem. Samtidigt menar hela 63 procent att det är lätt att deklarerar.

11.11 Tabell.

Ett komplicerat skattesystem men ändå lätt att deklarerar? Procent.

A complicated tax system but still easy to file a tax return? Percent.

Påståenden (1998)	I Sverige har vi ett enkelt skattesystem In Sweden, we have a simple tax system	Det är lätt att deklarerar It is easy to file a tax return
Statement		
Instämmer (5+4) (Agree)	13	63
Varken/eller (3) (Neither/nor)	26	17
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	47	14
Vet ej /ej svar (Don't know/no answer)	14	6
Medelvärde (Mean value)	2,4	3,9
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	2,0	2,8

Det måste ses som ett mycket bra betyg på de rutiner och system för deklarationshanteringen som skatteförvaltningen har byggt upp för vanliga medborgare. Men det är inte lika lätt för alla att deklarerar. Av tabellen ovan framgår att medelvärdet för egenföretagare är mycket lägre. Det är få frågor i RSV:s undersökningar

som har så stora skillnader mellan olika grupper. För befolkningen som helhet är det 14 procent som inte instämmer i påståendet att det är lätt att deklarerar. Bland egenföretagarna är denna andel hela 39 procent.

11.6.1 Fullgörandekostnaderna 5,1 miljarder 1998

RSV har undersökt fullgörandekostnaderna – kostnaden i tid och pengar – för fysiska personer att deklarerar². För år 1998 beräknas fullgörandekostnaden för svenska folket vid den årliga taxeringen ha uppgått till ca. 5,1 miljarder kronor fördelat i 2,4 miljarder kronor för tidsåtgång och 2,7 miljarder kronor i utgifter. Hur stor fullgörandekostnaden är beror i hög grad på vilka inkomster man har och vilken deklaraionsblankett man använt. Vanliga löntagare använder i regel förenklad deklaration, FD. Med FD utan tillägg avses fall då skattemyndighetens förtryckta beskattningsuppgifter godtas av den skattskyldige. Med FD med tillägg avses övriga fall, d.v.s. när man ändrar de förtryckta uppgifterna eller måste göra något tillägg t.ex. om man har särskilda yrkanden eller redovisar avyttring av värdepapper eller fastighet. Personer med näringsverksamhet måste alltid använda särskild självdeklaration, SD.

11.12 Tabell. Kostnaderna för fysiska personer att deklarerar, kr.

Compliance cost for individuals to file a tax return, SEK.

Genomsnittlig fullgörandekostnad 1998 Average compliance cost 1998	Kronor SEK
Förenklad deklaration, FD, utan tillägg (Simplified income tax return, no additions)	153
Förenklad deklaration, FD, med tillägg (Simplified income tax return, additions made)	320
Särskild deklaration, SD, samtliga (Special income tax return, all)	2 657
Särskild deklaration, SD, näringsverksamhet (Special income tax return, businesses)	3 481

Anm: Bruttokostnad, tid värderad efter 133 kr/tim (The value of time spent calculated at 133 SEK).

11.13 Tabell.

Vad tycker Du i stort om Skattemyndigheterna, d.v.s. tjänstemännen vid dessa myndigheter och det sätt på vilket de utför sina arbetsuppgifter. Procent.

In general, what is your opinion of the Tax Authorities, i.e. the employees, and the way they perform their tasks? Percent.

År Year	1986	1989	1992	1995	1996	1998
Instämmer (5+4) (Agree)	21	28	30	28	26	26
Varken/eller (3) (Neither/nor)	26	28	27	25	29	33
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	17	14	12	9	12	11
Vet ej / ej svar (Don't know/no answer)	36	30	30	39	31	30
Medelvärde (Mean value)	3,0	3,2	3,3	3,3	3,2	3,2
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	–	3,2	3,2	3,4	3,2	3,1

11.7 Åsikter om skattemyndigheten

RSV har i en rad undersökningar haft med en fråga om vad man tycker i stort om skattemyndigheten.

11.7.1 Skattemyndigheten får bättre betyg än skattesystemet

Allmänhetens uppfattning om skattemyndigheten ligger på den positiva sidan och är stabil över tiden. Egenföretagare har ungefär samma uppfattning om skattemyndigheten som befolkning i dess helhet.

2) Så här är det att deklarerar! Individernas fullgörandekostnader för inkomstdeklarationen 1998. RSV Rapport 1999:9.

11.14 Tabell.

Om kontakten med Skattemyndigheten. Procent.

About the contact with the Tax Authority. Percent.

Påstående (1998) om Skattemyndigheten bland de som varit i kontakt med myndigheten Statements about the Tax Authority from them who have been in contact with the Authority	Det är enkelt att få kontakt med rätt person It is easy get in contact with the right person	Den tjänsteman jag får kontakt med kan svara på mina frågor The civil servant I get in contact with can answer my questions	Jag får den hjälp jag behöver I get the help I need
Instämmer (5+4) (Agree)	28	52	45
Varken/eller (3) (Neither/nor)	32	30	34
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	32	13	14
Vet ej /ej svar (don' t know/no answer)	8	5	6
Medelvärde (Mean value)	2,9	3,6	3,5
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	2,7	3,4	3,2

11.14 Tabell omfattar endast svar från personer som varit i kontakt med skattemyndigheten. En tredjedel av de tillfrågade anser att det är svårt att få kontakt med rätt person men när man väl fått det anser en majoritet av de tillfrågade att tjänstemannen i fråga kan ge svar på ställda frågor. Det är 14 procent som svarar att de inte får den hjälp de behöver. När man jämför medelvärdena för egenföretagarna med de från alla svarande finner man att egenföretagarna genomgående sätter lägre betyg.

Rent allmänt har egenföretagare och personer med högre inkomster mer komplicerade skatteförhållanden. Detta ställer större krav på kunskaper hos den tjänsteman som ska svara. Av svaren att döma förmår skattemyndigheten inte svara upp till kraven från nämnda grupper på samma sätt.

11.15 Tabell.

Är man nöjd med kontakten? Procent.

Is the contact satisfying? Percent.

Är du nöjd eller missnöjd med kontakten? Are you satisfied or not with the contact?	Alla svarande (1998) All respondents	Egenföretagare Self-employed	Inkomst > 30 tkr Income > 30 KSEK
Nöjd (5+4) (Satisfied)	59	54-	51-
Varken/eller (3) (Neither/nor)	27	28	32
Missnöjd (2+1) (Unsatisfied)	10	15+	17+
Vet ej/ej svar (Don't know/no answer)	3	3	0 -
Medelvärde (Mean value)	3,7	3,5	3,5

Anm: Plus och minustecken anger att värdena signifikant avviker från gruppen alla svarande.

11.7.2 Förtroendet konstant över tiden

För samspelet mellan medborgare och skattemyndigheter är det av avgörande betydelse att myndigheterna har medborgarnas förtroende. Förtroendet beror i hög grad på det sätt som myndigheten löser sin uppgift aningen den nu är att hjälpa och stödja eller kontrollera medborgarna.

11.16 Tabell.

Förtroendet för Skattemyndigheten. Procent.

The confidence in the Tax Authority. Percent.

Totalt sett har jag förtroende för Skattemyndigheten In total, I have confidence in the Tax Authority	Alla svarande (1998) All respondents	Svarande som haft kontakt med skattemyndigheten Respondents who were in contact with the Tax Authority
Instämmer (5+4) (Agree)	42	49
Varken/eller (3) (Neither/nor)	31	33
Instämmer inte (2+1) (Do'nt agree)	12	14
Vet ej/ej svar (Don' t know/no answer)	14	3
Medelvärde (Mean value)	3,5	3,5
Medelv. egenföretagare (Mean value self-employed)	3,3	3,3

Knappt hälften av de som varit i kontakt med skattemyndigheten instämmer i att de totalt sett har förtroende för myndigheten. Det är 14 procent som inte instämmer och i den gruppen är det fyra procent som inte alls instämmer d.v.s. ger det lägsta betyget (1) på den femgradiga skalan. Bland egenföretagare är denna andel signifikant högre, nämligen sju procent. RSV har i tidigare undersökningar ställt snarlika frågor rörande förtroendet till skattemyndigheten. Sett över en längre tidsperiod kan inga säkra förändringar i förtroendet urskiljas.

En sammanfattande slutsats för detta kapitel är att medborgarnas attityder visavi skattesystemet och skattemyndigheterna karaktäriseras av stabilitet trots de mycket stora förändringar som under den senaste tioårsperioden skett i samhället, skattesystemet och välfärdspolitiken.

Källor och lästips

Källor:

Allmänhetens synpunkter på skattesystemet, skattemyndigheten och kronofogdemyndigheten, RSV Rapport 1997:5

Allmänhetens synpunkter på skattesystemet, skattefusk och myndigheternas kontroll, RSV Rapport 199:1.

Allmänhetens synpunkter på skattemyndigheternas sätt att arbeta. RSV Rapport 1999:2

Så här är det att deklarerar! Individernas fullgörandekostnader för inkomstdeklarationen 1998. RSV Rapport 1999:9

Lästips:

Edlund, Jonas. *Citizens and Taxation. Sweden in Comparative Perspective.* Umeå Universitet, 1999

Laurin, Urban. *På heder och samvete.* Stockholm. Nordstedts. 1996

Vogel, Joakim. *Aspirationer, möjligheter och skattemoral.* SOU 1970:25. Stockholm. Allmänna Förlaget. 1970

Wahlund R. *Skatter och ekonomiska beteenden.* Stockholm EFI, 1991